

A szegedi mandátum ügye.

— Döntés előtt. —

(Saját tudósítónktól.) Még mindig nem dőlt el a szegedi mandátum sorsa, de a végső, a döntő szó rövidesen el fog hangzani. Hosszas tárgyalások folytak eddig is, tárgyalások lesznek még péntek estig is, hogy ilyen huza-vonára került a sor, azért mindenki lehet felkészült, csak a nemzeti munkapárt vezetősége nem. Sőt a legnagyobb politikai érdeklődés, a helyzet egyetlenül lehetséges helyes fölfogása és a legerőteljesebb ráció vezette ezekben a hosszasaknak látszó, de valójában nagyon szükséges tárgyalásokban s a pártegység megőrzésének a féltékeny gondja. A nehézségek már teljesen eloszlóban vannak, mert most már csak két eset lehetséges: vagy talál péntek estig a központ olyan alkalmas jelöltet, akinek föllépése megszünteti a disszonanciákat, vagy nem s ebben az esetben Rósa Izsó dr elfogadja a jelöltséget Gerliczy báróval szemben. A megoldás tehát mind a két esetben csak megnyugtató lesz s azt a pár órát, mely a két lehetséges megoldás egyikének bekövetkezéséig még hátra van, lecsillapodott kedéllyel várhatja a nemzeti munka és a liberalizmus minden híve. Nyugtalan-kodáson egyáltalán nincs ok. Ami egyéb, elég komoly verzió vetődött föl az elmondottakon kívül, annak is az a fántja, hogy a munkapárt föltétlenül állít jelöltet Gerliczy báró ellen.

Egyébként a Rósa-párt is, a Gerliczy-párt is folytatta a szervezkedés munkáját minden eshetőségre készen. A nemzeti munkapárt csütörtök este tartott értekezletet, melyen Rósa Izsó dr beszámolt budapesti útjának eredményéről s a főtebb vázolt megnyugtató kilátásokról.

Részletes tudósításunk a következő:

A helyzet csütörtökön.

A nap legnagyobb része kombinációkkal telt el. A magyar ember mindig politizál, hát még választások idején, amikor mindenki alkotmányos jogait gyakorolhatja. Mindenhol az egyre bonyolódottabbnak látszó helyzetről beszélnek és próbálgatták megkeresni azt az utat, amelyen a bizonytalanságból az emberek kivezethetők. Régi kombinációk megismétlődtek, újak támadtak, aligha volt egyhamar választás az első körületben, amelyen annyi tényleges, tiszteltbeli, díjazott és díjtalan jelölt neve került forgalomba, mint a mostani. Azokon kívül, akik Gerliczy Ferenc báró közvetlen környezetében vannak, alig akad valaki, aki meg tudná mondani teljes bizonyossággal, hogy mi lesz ezekkel az emberekkel, mi lesz a báró képviselőségével? Teljesen beavatott helyről tudjuk, hogy Gerliczy Ferenc báró azon a tanácskozáson, amelyet tegnap folytattak a miniszterelnöknél a szegedi mandátum dolgában, kijelentette, hogy a miniszterelnök óhajtatására a jelöltségtől visszalép. A miniszterelnök most olyan jelölt után néz, akinek személyében az első körület egész választó közönsége megnyugodhatik. Ennek ellenére ma délután röpcédulákat osztogattak az utcákon, amelyeken a Gerliczy-párt minden olyan híresztelést

dementál, amely a báró visszalépéséről szól. Azt hisszük, hogy ez az egész taktika, még pedig ügyes taktika, a párt ugyanis a legteljesebb permanenciában akar maradni mindaddig, amíg elő nem állanak azok a föltételek, amelyekből Gerliczy báró a jelöltestől való visszalépését függővé tette.

A munkapárton egyre erősebben sürgetik a helyzet tisztázódását. A lelkesedés láthatóan nő, általános a vélemény, hogy Rósa Izsó dr nagy többséggel kerülne ki a választási harcából. Az a politika, amelyet Rósa Izsó dr-al az élén a végrehajtó-bizottság követ, föltétlenül helyes, mert a kiegyenlítődség politikája. Ha sikerül olyan jelöltet találni, akit mind a két harctéren álló tábor akceptál, a választási harc minden izgalmától és kellemetlenségétől meg lesz kímélve a város. Hogy ez lehetséges, holnap eldől. Ha nem, a munkapárt lelkes és kitartó harcba megy Rósa Izsó győzelméért.

A helyzet tehát ez: Ha Jeszenszky vagy Kállay vállalják a jelölést, a választás minden valószínűség szerint egyhangú lesz. Ha nem: akkor küzdelem következik Rósa és Gerliczy között. Döntés pénteken.

A munkapárt gyűlése.

A munkapárt nagy érdeklődéssel mellett tartotta meg ma délután hat órára hirdetett gyűlését. A Tisza-szálló kistermét zsufolásig megtöltötték a munkapárti választók. A végrehajtó-bizottság tagjain kívül a város társadalmának sok vezető embere volt ott jelen.

Amikor Rósa Izsó dr a terembe lépett, percekig tartó zugó éljenzés és tapsvihar fogadta. Az éljenzés lecsillapultával szólásra emelkedett Rósa Izsó dr és a következőket mondotta el:

— Tegnapelőtt, kedden este, június hatodikán azzal váltunk el egymástól, hogy Jeszenszky Sándor miniszterelnöki államtitkár ur kérésére arra határoztam el magamat, hogy fölmegegyek hozzá Budapestre megbeszélni a szegedi helyzetet. Ugy állapodtunk meg, hogy tegnap ennek az utazásnak az eredményével már be fogunk számolni. Tegnap reggel föl is utaztam Budapestre, azonban arra való tekintettel, hogy a miniszterelnök ur csak a délutáni első órákban érkezett meg, nélküle pedig az ügy nem volt alaposan tárgyalható, elintézhető egyáltalában nem volt, kénytelen voltam budapesti tartózkodásomat meghosszabbítani és csak az éjjel jöhettem haza, minthogy a Budapesti folytatott tárgyalások belenyultak a késő esti órákba. Ez volt az oka annak, hogy a tegnapi tervezett értekezletet nem tudtuk megtartani.

— Budapesti utazásom pozitívabb eredményel eddig még nem járt, amennyiben olyan megoldási módot, amelylyel a tisztelt választóközönségnek minden irányu megnyugtatóra számolhattam volna, eddig elérni nem sikerült. Azt hiszem, nem méltóztatnak kívánni azt, hogy a részleteket itt elmondjam, hiszen az a dolog lényegén ugysem változtat.

— Amiben megállapodtunk, az a következő: A miniszterelnök ur kijelentette, hogy a szegedi állapot helyreállítására, a választók nyugalmának biztosítására és a választók elé terjesztendő elfogadható proposíció végett a kérdés megoldását maga kívánja a kezébe venni olyan értelemben, hogy kísérletet tesz, mely szerint az eddigi jelöltek félrevonulásával olyan általánosan tisztelt jelöltet állított volna a tisztelt választók rendelkezésére, akiben mindnyájan kétségtelenül megnyugodunk.

— Az első sorban kombinációba vett egyén Kállay Albert volt. Még tegnap éjjel a miniszterelnök ur és Tisza István gróf ur sürgőnyileg kérték őt arra, hogy menjen Budapestre

velük az ügyet megbeszélni és amennyiben az lehetséges, őt kéri föl a jelöltség elfogadására.

— Kállay Albert ur föl is utazott Budapestre, azonban az ő vele folytatott tárgyalások eredményéről eddig még semminemű hivatalos értesítés nem jött. Sem sürgöny, sem telefonértesítés nem érkezett Budapestre. Az a kísérlet, amit vele tettek volna, akinek a neve bizonyára eléggé vonzó mindnyájunk előtt, eléggé tisztelt és nagyrabecsült. Ha ő vele a helyzet szanálását nem lehetett volna elérni, akkor nem ért volna véget a miniszterelnök ur kísérlete, mert Khuen-Héderváry Károly gróf megígérte, hogy tovább folytatja a megoldási kísérletet.

— Arra kért a miniszterelnök ur, hogy várom be ezeknek a tárgyalásoknak a folytatását odafönn, de én — megvallom — nem tudtam magamat elhatározni arra, hogy a választókkal személyesen ne érintkezzem és őket egyik huszonnégy órától a másikra teljes bizonytalanságban hagyjam. Azért határoztam el magamat arra, hogy inkább hazajövök és itt várom be a pesti értesítéseket, amelyek ennek az elmérgesedett helyzetnek a javítására vezetnek.

— Így áll ma a kérdés. Ezekből tehát látni méltóztatik azt, hogy miután a miniszterelnök ur maga rendkívül súlyt fektet arra, hogy Szegeden olyan választást ejtsenek meg, amelyben a szegedi munkapárt nagy tömege egységesen megnyugszik, másrészt minthogy ő arra kért, hogyha ma estig nem tudják befejezni a tanácskozásokat, még a holnapi napot várjuk meg...

— ... Én neki azt az ígéretet tettem, hogy azon becses ajánlata folytán, amely szerint ő maga foglalkozik az ügy kibonyolításával, bevárjuk az eredményt. Azt hiszem, a tisztelt választók is hasonló elismeréssel viseltetnek a miniszterelnök ur iránt. Ennek folytán azzal a kéréssel fordulok az urakhoz — a legnagyobb sajnálattal teszem azt, de az adott körülmények kényszerítenek rá — méltóztassanak bevárni, amíg a miniszterelnök urtól megfelelő értesítést kapok. Mihelyt azt megkapom, rögtön intézkedem, hogy az értekezlet ideje és helye kellő módon közzé legyen téve. Kérem önöket, méltóztassanak ebben az előterjesztésben megnyugodni.

Percekig tartó hatalmas, lelkes éljenzés hangzott föl és Rósa Izsó dr-nak csak nagy nehezen sikerült a kedélyeket lecsillapítani.

— Uraim — mondta Rósa — nyugodjanak meg ebben, most nem kínálkozik más megoldás. Ne veszítsék el a tárgyilagosságukat. Tudom nagyon jól, hogy nem is tizenkettődik, hanem a tizenharmadik órában vagyunk. Azért ne nyugtalankodjanak. A megoldás nem fog elmaradni!

A gyűlés ezzel véget ért, Rósa Izsó dr elhagyta a termet és a jelenlevők is indultak ki felé. Közben valaki elkiáltotta magát:

— Urak jöjjenek vissza!

A folyosóról nyomban betódultak az emberek a terembe. Ott nagy csoportok alakultak, amelyben izgatottan tárgyalták az eseményeket. Az egyik csoportban Wimmer lelkesítette az embereket.

— Holnap értekezletet tartunk. Azon majd kikiálthatjuk Rósát jelöltnek. Más ugysem lehet a hivatalos jelölt.

Mások azonnal folytatni akarták a gyűlést és a Rósa lelkes híveiből alakult tábor jelölni akarta Rósát, de többen, Landesberg Mór és mások hivatkoztak Rósának a miniszterelnöknek tett ígéretére. Így a gyűlés folytatása elmaradt, de a jelenlevők megállapodtak abban, hogy holnap délután jelölik Rósa Izsó dr-t.

A szálloda előtt, a kávéházban sokáig tárgyaltak még kisebb-nagyobb csoportokban a történeteket és az általános vélemény az volt, hogy Rósa Izsó dr-t kell jelölni.